

TALOUSARVIOESITYS 2026

**Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut
tilanne 1.10.2025**

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut

Toimintaympäristön kuvaus

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut ovat yksi Pohjois-Savon hyvinvointialueen neljästä toimialasta. Toimialan palvelurakenne muodostuu pelastustoimen palvelualueesta, jonka sisältyvät pelastustoiminnan ja onnettomuuksien ehkäisyn palveluyksiköt sekä Itä-Suomen yhteistyöalueen tilanne- ja johtokeskuspalveluiden sekä resurssikeskuksen toimintayksiköt. Toimialan palvelurakenteeseen kuuluvat myös turvallisuuspalveluiden palveluyksikkö ja valmiuden ja varautumisen toimintayksikkö. Maakunnallisena toimijana Pohjois-Savon pelastuslaitos on toiminut vuodesta 2024 alkaen (Valtioneuvoston päätös pelastustoimen alueista 174/2002).

Laissa pelastustoimen järjestämisestä 613/2021, 4 § säädetään, että hyvinvointialue vastaa pelastustoimen järjestämisestä alueellaan ja järjestämisvastuun sisällöstä säädetään hyvinvointialueissa 611/2021, 7 §.

Hyvinvointialueen pelastustoimen ja pelastuslaitoksen tehtävistä säädetään pelastuslaki 379/2011, 27 §, jonka mukaan pelastuslaitoksen tulee huolehtia alueellaan seuraavista tehtävistä;

- 1) pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta, valistuksesta ja neuvonnasta, jonka tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa ja onnettomuuksien seurausten rajoittamisessa;
- 2) pelastustoimen valvontatehtävistä;
- 3) väestön varoittamisesta vaara- ja onnettomuustilanteessa sekä siihen tarvittavasta hälytysjärjestelmästä;
- 4) pelastustoimintaan kuuluvista tehtävistä.

Pohjois-Savon pelastustoimen palvelut tuotetaan lähipalveluperiaatteiden mukaisesti maakunnan alueella sijaitsevilta 32 pelastusasemalta. Lisäksi pelastusasemaverkkoa täydentää seitsemän sopimuspalokuntien pelastusasemaa. Sopimuspalokunnilla on palokuntasopimus, jossa on kuvattu sopimuspalokunnan tehtäväsisältö ja palveluntuotannon sisältö. Ensihoitopalvelun tuottamiseen pelastuslaitos voi osallistua Pohjois-Savon hyvinvointialueen päättämällä tavalla. Pelastuslaitos jatkaa edelleen ensihoitopalveluiden tuottamista vuonna 2026 yleiset palvelut/akuutti palveluyksikön kanssa yhdessä sovittavalla tavalla Kuopion kantakaupungin pelastusasemien alueella. Pelastuslaitos tuottaa ensihoitopalveluun kuuluvan ensivastetoiminnan (tehostettu ensiapu) koko hyvinvointialueella. Ensivastetoimintapalvelu tuotetaan pelastustoiminnan palveluyksikön henkilökunnan toimesta pelastustoiminnan valmiuden yhteydessä.

Pelastuslain lisäksi pelastustoimelle muodostuu merkittäviä tehtäviä ja vastuita valmiuslain (1552/2011) ja erityisesti luvun 17 Väestönsuojelu ja evakuointi osalta.

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut

Hyvinvointialueen palveluiden kustannustehokkuutta ja palvelutuotannon sisältöä voidaan kehittää monin eri tavoin ja edistää yhteistyön sekä tasavertaiseen kumppanuuteen perustuen yhteistyön keinoin hyvinvointialueen resurssien tarkoituksenmukaista hyödyntämistä yli toimialarajojen (palveluintegraatio). Yhtenä esimerkkinä on pelastustoiminnan palveluyksikön ja ikääntyneiden kotiin annettavien palveluiden yhteistoimintamalli. Yhteistoimintamallin tavoitteena on muodostaa yhtenäinen palveluketju, jossa palvelut toimivat sujuvasti yhteen siten, että kotihoidon asiakas saa tarvitsemansa palvelut helposti, oikea-aikaisesti ja saumattomasti (asiakasnäkökulma).

Turvallisuuspalveluiden palvelualueella tuotetaan hyvinvointialueen yhteistä organisaatioturvallisuuden palvelua. Lisäksi palvelualue tuottaa teknisen toimen palveluita sekä turvallisuuskoulutuspalveluita.

Valtiovarainministeriö on julkaissut 22.9.2025 hyvinvointialueiden rahoituslaskelmat vuodelle 2026. Valtiovarainministeriön toimesta laaditut rahoituslaskelmat luovat keskeiset perusteet Pohjois-Savon hyvinvointialueen ja sitä kautta myös Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimialan talousarvion laadinnalle vuoden 2026 osalta.

Lain aiheuttamat muutokset

Laissa hyvinvointialueesta (611/2011) ja laissa pelastustoimen järjestämisestä (613/2011) säädetään, että hyvinvointialue vastaa sille lailla säädettyjen tehtävien hoitamisesta, hyvinvointialueen asukkaan laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden 1) yhdenvertaisesta saatavuudesta; 2) tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä; 3) tuottamistavan valinnasta; 4) tuottamisen ohjauksesta ja valvonnasta; 5) viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023 sisältää 34 erillistä pelastustoimen kirjausta. Kirjauksista voidaan mainita mm. seuraavat; Hallitus näkee pelastustoimen ja hätäkeskuksen keskeisinä sisäisen turvallisuuden palveluina, joilla on tärkeä rooli myös vakavissa normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa, pelastustoimen palveluiden rahoitus turvataan, pelastustoimen kansainvälisten toimintojen suorituskyky varmistetaan pelastustoimen kehittämisessä ja suorituskyvyssä huomioidaan lisäksi Nato-jäsenyyden vaikutukset, pelastustoimen ja ensihoidon yhteistyö ja synergia varmistetaan.

Hallitusohjelma sisältää myös rahoitusmallin muutosta lupauksen, jossa valtio sitoutuu takaamaan kansalaisille heidän tarvitsemansa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palvelut ja varmistamaan julkisen palvelulupauksen toteutumisen kaikkialla maassa. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palveluiden palvelutarve kasvaa kuluvalle vuosikymmenellä merkittävästi erityisesti väestön ikääntymisen seurauksena.

Hallitusohjelman lupaus ei kuitenkaan ole täysimääräisesti toteutunut ja Pohjois-Savon hyvinvointialueen sekä pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimialan rahoituksen riittävyys,

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut

uuden organisaation rakentuminen, toistuvat muutokset ja taustaselvittelyt sekä erilaiset kyselyt ovat haastaneet toimialan henkilökuntaa todella merkittävästi. Henkilökunnan toimesta on toteutettu hyvinvointialueen organisoitumisen kanssa samanaikaisesti normaalia lainsäädännön perusteella muodostuvaa tehtävä- ja palvelukokonaisuutta, joten henkilökuntaan kohdistunut työkuorma on ollut merkittävä. Tämä on edellyttänyt henkilökunnalta huomattavaa joustamista, jonka osalta henkilökunnassa on havaittavissa jossakin määrin myös väsymystä. Tästä on muodostunut selkeä tarve korostaa lähiesihenkilötyön merkitystä ja henkilökunnan tukemista yhtenä keskeisenä palvelujärjestelmän uudistamiseen sisältyvänä muutosvoimana.

Vuonna 2025 hallitusohjelman täytäntöönpano on vielä osittain työn alla ja Suomen pieni talouskasvu, vientiteollisuuden haasteet sekä globaalin turvallisuustilanteen heijastevaikutukset tulevat haastamaan valtion taloutta ja sitä kautta hyvinvointialueiden rahoituksen riittävyttä.

Valtiovarainministeriön julkaisemat vuoden 2026 rahoitusta koskevat rahoituslaskelmat tulevat haastamaan Pohjois-Savon hyvinvointialueen palveluntuotantoa ja henkilökuntaa, jonka osalta tarvitaan myös innovatiivisia ja uusia tulevaisuuden toimintamalleja. Pohjois-Savon pelastustoimen laskennallinen rahoitus on VM:n 22.9.2025 laskelman mukaan 27.036.605 euroa.

Valtioneuvoston asetus tilanne- ja johtokeskusjärjestelyiden kokoamisesta (145/2024) sekä Sisäministeriön asetus pelastustoimen tilannekuvatoiminnasta (151/2024) tuli voimaan 2024. Itä-Suomen yhteistyöalueen tilanne- ja johtokeskustoiminta aloitti asetuksen mukaisen palveluntuotannon 31.3.2025. Itä-Suomen yhteistyöalueen tilanne- ja johtokeskus on osa pelastustoimen hallinnonalan kolmiportaista johtamisjärjestelmää (paikallinen, alueellinen ja valtakunnallisen taso).

Vuonna 2025 tuli voimaan sisäministeriön julkaisu Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje 2/2025. Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje perustuu edeltäviin toimintavalmiuden suunnitteluohjeisiin. Ohjetta on täydennetty ja tarkennettu siten, että toimintavalmiuden suunnittelu ja toteuman seuranta asettuu yhtenäisemmäksi osaksi toimintaympäristö- ja riskianalyysiä sekä onnettomuuksien ehkäisytyötä. Tavoitteena on myös, että toiminnan ja tietojen seuranta olisi valtakunnallisesti yhdenmukaista.

Toiminnan painopistealueet

Keskeisenä toiminta-ajatuksena on tuottaa pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut -toimialan vastuulle kuuluvat tehtävät mahdollisimman laadukkaasti ja asiakaslähtöisesti sekä riskiperusteisesti lainsäädännön edellyttämällä ja rahoituksen mahdollistamalla toimintatavalla.

Pelastustoimella on välitön kyky toimia suunnitellusti kaikissa turvallisuustilanteissa, ja se säilyy turvallisuuden lähipalveluna.

Pelastuslaitoksen tärkein tavoite on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia. Onnettomuuden uhatessa tai tapahtuttua pelastuslaitoksen tehtävänä on

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut

tuottaa tehokkaat pelastustoimen palvelut, joilla turvataan tärkeät toiminnot ja vähennetään vahingon seurauksia.

Onnettomuuksien ehkäisyn palveluyksikkö vastaa pelastustoimen riskianalyysistä, pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta, neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä, palontutkinnasta sekä valvontatoiminnasta (palotarkastukset ja kemikaalivalvonta). Kaikki pelastusviranomaiset osallistuvat turvallisuusviestinnän ja palotarkastusten toteuttamiseen. Palotarkastukset, lausunnot ja kemikaalipäätökset ovat laskutettavia tehtäviä ja tuottavat tuloja hyvinvointialueelle.

Pelastuslaitoksen henkilökunnan toimesta tuotettavat ensihoitopalvelut ovat osa laadukasta terveydenhuollon päivystyspalveluiden palveluketjua. Laadukkaat ensihoitopalvelut tuotetaan ensihoitopalveluiden palvelutasopäätöksen mukaisesti, yleiset palvelut toimiala, akuutti palveluyksikön kanssa yhdessä sovitulla tavalla.

Turvallisuuskoulutusta suunnataan hyvinvointialueen henkilöstölle ja alueen yrityksille ja muille yhteisöille. Koulutukset liittyvät esimerkiksi toimitila-, henkilö- ja paloturvallisuuteen. Koulutuksien sisällöt perustuvat työpaikkakohtaisiin riskiarvioihin ja ns. täsmä-koulutuksiin. Koulutuksien ja harjoitusten sisällöissä huomioidaan organisaation eri tasot ylimmästä johdosta työntekijöihin.

Valmiussuunnittelussa laaditaan ja ylläpidetään esim. kokonaisturvallisuuden perusteet, valmiussuunnitelman yleinen osa, erityissuunnitelmat ja yhteensovitetään toimialojen suunnitelmat. Lisäksi laaditaan organisaatioturvallisuutta koskevat ohjeet.

Varautumistehtäviin kuuluu myös:

- Hyvinvointialueen kriisijohtamisvalmius normaalioloissa, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa
- Alueellisen riskiarvion laatiminen (laaja-alaisessa yhteistyössä)
- Osallistuminen valmiusharjoitusten suunnitteluun ja järjestämiseen
- Pelastusviranomaisen vastuulle kuuluvien varautumisen ja väestönsuojelusuunnitelmien laadinta (Pelastuslaki 379/2011, 65 §).

Organisaatioturvallisuuden tehtävät liittyvät muun muassa henkilökunnan ja toimitilojen turvallisuuden varmistamiseen, vartiointipalveluihin, hälytys- ja kameravalvonnan ym. järjestelmien toiminnallisuuteen. Palveluyksiköstä ohjataan hyvinvointialueen pelastussuunnittelua ja poistumisturvallisuusselvitysten laatimista. Toimintaan kuuluu maakunnalliseen ja kuntakohtaisiin turvallisuussuunnittelutehtäviin osallistuminen. Henkilöturvallisuusselvitykset teetetään palvelualueen toimesta kaikille niille hyvinvointialueen viranhaltijoille ja työntekijöille, joille se vaaditaan työtehtävien johdosta.

Palvelualueeseen kuuluva tekniikan toimintayksikkö huolehtii pelastuslaitoksen ajoneuvojen ja muun liikkuvan kaluston katsastuksista ja rekisteröinneistä. Lisäksi yksikkö hoitaa ajoneuvo-, kalusto- ja varustehankintojen valmistelutehtävät sekä kunnossapito- ja huoltotehtävät siten, että pelastustoiminnan ja ensihoidon ajoneuvot ja kalusto pysyy kunnossa ja toimintavarmana.

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut

Tekninen yksikkö vastaa koko hyvinvointialueen ajoneuvokaluston hallinnoinnista. Toimialalla huolehditaan myös kahdeksan hyvinvointialueen pelastuslaitoksen muodostaman hankintarenkaan yhteistyöstä raskaan kaluston osalta, ja yhdeksän pelastuslaitoksen hankintarenkaasta pienkaluston osalta sekä näiden hankintojen ja kilpailutusten valmistelusta.

Talouden tasapainon saavuttaminen

Pelastustoimi ja turvallisuuspalveluiden toimialan osalta sopeutustarve toimialan toimesta laaditun TA2026 ehdotuksen ja hyvinvointialueen toimesta laaditun oletetun raamin välillä on 1,6 M€ toimintakatteessa.

Pelastustoiminnan palveluyksikkö sopeutti vuoden 2024 talousarvioon sisältyvänä toimenpiteenä 24 pelastajan virkaa (HTV). Sopeutustoimenpiteiden suorat vaikutukset ovat kohdistuneet mm. Kiuruveden, Lapinlahden, Nilsiän, Suonenjoen, Leppävirran ja Varkauden pelastusasemille. Sopeutustoimenpiteet toteutettiin päättämällä määräaikaista pelastaja viransijaisuuksia ja pienentämällä välittömässä lähtövalmiudessa olevan pelastushenkilökunnan lukumäärää työvuorosunnittelun keinoin. Vuoden 2024 sopeutuksia kuitenkin hieman pienensi samanaikaisesti toteutettujen 14 pelastajaviran lakkauttaminen ja 14:sta vanhempi pelastaja asemavastaaviran perustaminen, johonka hyvinvointialue myönsi erillisen lisärahoituksen 950 000 €. Vanhempi pelastaja asemavastaavavirat kohdistuivat suoraan pienille päiväpelastusasemille, jonka henkilökunta muodostuu sopimuspelastajista.

Pelastustoiminnan palveluyksikkö sopeutti vuoden 2025 talousarvioon sisältyvänä toimenpiteenä 4 pelastajan ja 2 vanhemman pelastajan virkaa (HTV) sekä lisäksi 3 ensihoitaja-pelastajan henkilöstökulut. Sopeutustoimenpiteiden suorat vaikutukset kohdistuivat Neulamäen, Kaavin, Kiuruveden, Lapinlahden ja Suonenjoen pelastusasemille sekä ko. sopeutuksiin liittyviin sijaismäärärahoihin.

Pelastustoiminnan palveluyksikön TA2026 raami sisältää päätoimisten viranhaltijoiden palkkamäärärahan, mutta ei täysimääräisesti sisällä vuosilomien toteuttamiseen tarvittavaa sijaismäärärahaa, eikä yllättävien poissaolojen sijaisten palkkamäärärahaa. Tämän vuoksi pelastusasemien työvuoro-kohtaiset henkilölukumäärät tulevat todennäköisesti edelleen laskemaan.

Pelastustoiminnan palveluyksikön TA2026 raamia ei ole vielä lopullisesti vahvistettu, jonka vuoksi emme voi vielä täysimääräisesti arvioida raamin heijastevaikutuksia pelastusasemien henkilöresursseihin. Tämän hetken tieto kuitenkin on, että pelastusasemien vakinaisessa virassa työskentelevälle henkilökunnalle on olemassa palkkamääräraha, mutta määräraha ei täysimääräisesti mahdollista vuosiloman ja/tai virkavapaiden aiheuttamien sijaistarpeiden aiheuttamien poissaolojen korvaamiseen tarvittavien sijaisten palkkaamista. Tästä muodostuu erittäin suuria haasteita pelastusasemien tavoite ja/tai minivahvuuksien ylläpitämiseen, jonka vuoksi on oletettavaa, että pelastusasemien minivahvuuksia joudutaan edelleen pienentämään.

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimialalle määritellyn mukaisen 2026 talousraamin toteuttaminen on erittäin haasteellista, ja koska taustalla on jo edellä kuvatut vuosien 2024-2025

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut

aikana toteutetut sopeutustoimenpiteet ja myös aikaisempina vuosina toteutetut sopeutustoimenpiteet, jotka toteutettiin osa Kuopion kaupungin toiminnan ja talouden sopeuttamistoimenpideohjelmalla. Viranhaltijoiden (erit. palomestarit, palotarkastajat) vähentämisellä on ollut suora vaikutus valvontatulojen vähenemiseen, koska kaikki kohteita ei saada valvottua nykyisellä henkilöstöjakaumalla.

Pelastustoimi ja turvallisuuspalveluiden palveluntuotantokokonaisuus on merkittävilta osiltaan lakisääteistä ja normiohjattua palvelu ja säädösten noudattaminen ei vuodelle 2026 määritellyn talouden reunaehdot huomioiden ole mahdollista. Sopeutustoimenpiteet jouduttaisiin kohdistamaan lähes yksinomaan pelastustoimen hallinnonalan lakisääteisten ja pelastusviranomaisten vastuulla olevien tehtäväkokonaisuuksien toteuttamisesta vastaavaan henkilökuntaan, koska henkilöstökulut muodostavat 82 % koko toimialan käyttötalouden määrärahasta.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen neuvottelu valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja sisäministeriön välillä toteutettiin 11/2024. Neuvottelujen yhteydessä sisäministeriön edustaja totesi lyhyesti, että Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastustoimen henkilöstövoimavarat ovat riittämättömät, mikä heijastuu kaikkeen toimintaan.

Lisäksi on tiedostettava pelastuslaitoksen toimintahistoria, jonka mukaisesti Pohjois-Savon pelastuslaitos on toiminut maakunnallisena toimijana jo vuodesta 2004 alkaen, eli lähes 20-vuotta. Tämän 20-vuoden aikana pelastuslaitos on toteuttanut useita tuottavuuden ja talouden kehittämistoimenpiteitä ja tehostanut omaa toimintaansa useilla merkittävillä ja kustannustehokkailla toimenpiteillä. Maakunnallisesti tämä on ollut erittäin tarkoituksenmukaista ja kokonaistaloudellisuuteen pyrkivää toimintaa, joka on ”trimmannut” palveluntuotantokokonaisuuden ja palveluntuotantotuotantoketjut mahdollisimman kokonaistaloudelliseen ja lakisääteisten tehtävien toteuttamista sekä asiakkaita/kuntalaisia palvelemaan muotoon (keskiössä kuntalainen).

Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastustoimi on laatinut Sisäministeriön asetus pelastustoimen palvelutasopäätöksestä 1225/ 2022 määritellyn mukaisen palvelutasopäätöksen, joka on hyväksytty aluevaltuuston toimesta 13.11.2023 vuosille 2024–2027. Vuodelle 2026 määritellyn mukainen talousraami ei täysimääräisesti mahdollista palvelutasopäätöksen sisällön tai palvelutasopäätöksen sisällön mukaisten kehittämistoimenpiteiden toteuttamista. Tästä muodostuu perusteltu tarve palauttaa palvelutasopäätösasiakirja uudelleen valmisteltavaksi ja Itä-Suomen aluehallintoviraston arvioitavaksi palvelutasopäätösasetuksen mukaisesti.

Pelastustoimen järjestämisestä annetun lain 613/ 2021, 13 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueen on seurattava järjestämisvastuullaan olevan pelastustoimen palvelujen kustannuksia. Hyvinvointialueen on verrattava tätä tietoa vastaavaan muita hyvinvointialueita koskevaan tietoon. Hyvinvointialueen on hyödynnettävä edellä mainittua tietoa järjestämisvastuullaan olevan pelastustoimen tietojohdattamisessa toiminnan, tuotannon ja talouden ohjauksen, johtamisen, kehittämisen ja päätöksenteon tukena. Pelastustoimen

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut

järjestämisestä annetun lain 13 §:n 2 momentin mukaan hyvinvointialueen on laadittava vuosittain selvitys pelastustoimen palvelujen toteutumisesta ja talouden tilasta alueellaan.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastustoimi seuraa pelastustoimen järjestämisestä annetussa laissa määritellyn mukaisesti järjestämisvastuullaan olevien pelastustoimen kustannuksia ja vertaa kustannuksia muiden hyvinvointialueiden pelastustoimen kustannuksiin. Valtakunnallisesti toteutettavan vertailun perusteella voidaan todeta, että Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastustoimen kustannukset ovat hyvin maltilliset ja vertailukelpoiset suhteessa muiden hyvinvointialueiden kustannuksiin.

Tavoitteet/toimenpiteet

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimialan tavoitteena on tuottaa laadukkaat, kustannustehokkaat ja kokonaistaloudelliset pelastustoimen ja turvallisuuden vastuulle kuuluvat palvelut koko maakunnan alueella riskiperusteisesti läheisyysperiaatteiden mukaisella toimintatavalla.

Pohjois-Savon pelastustoimi järjestää pelastustoiminnan yhteistyöalueen tilanne- ja johtokeskuspalvelut. Pelastustoimen palvelut integroidaan hallinnonalakohtaisen erityislainsäädännön edellyttämällä tavalla myös valtakunnallisesti kiinteäksi osaksi pelastustoimen hallinnonalan kolmiportaista johtamisjärjestelmää (paikallinen, alueellinen ja valtakunnallinen taso).

Pelastustoiminnan suorituskykykohtainen arviointi tehdään Pelastustoiminnan toimintavalmiuden suunnitteluohjeessa määritellyn mukaisesti käyttämällä valtakunnallisesti määriteltyjä yhdenmukaisia suorituskykyvaatimuksia ja kyvykkyyksiä. Palvelutarvetta arvioitaessa voidaan tarvittaessa yhdistää eri suorituskykyjen arviointia palvelukohtaisiksi kokonaisuuksiksi.

Henkilöstö

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen henkilökunnan rekrytointitoimenpiteiden haasteena ei ole ollut vuonna 2025 henkilökunnan saatavuus, vaan talouden reunaehdot, jotka eivät ole mahdollistaneet henkilökunnan rekrytointitoimenpiteiden toteuttamista. Pohjois-Savon pelastuslaitoksen työnantajakuva on hyvä ja henkilökuntamme uskoo tulevaisuuteen sekä viestii pelastuslaitoksesta positiivisesti arjen ja talouden merkittävistä haasteista huolimatta.

Pohjois-Savon pelastustoimen palvelutasopäätöksen laadinnan yhteydessä määriteltiin pelastustoiminnan palvelujärjestelmän mukainen pelastusasemaluokitus (erityisvalmius, perusvalmius ja päiväpelastusasema). Erityisvalmiuden pelastusasemat tuottavat koko maakunnan alueella laaja-alaista erityisvalmiutta ja perusvalmiuden pelastusasemat perusvalmiutta omalle toiminta-alueelle. Pelastusasemaluokitus vaikuttaa pelastusasemalla työskentelevän henkilökunnan osaamisprofiiliin, joka on sisällytetty pelastushenkilökunnan

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut

rekrytointi-ilmoituksiin. Näin pelastuslaitos huomioi jo rekrytointitoimenpiteiden yhteydessä henkilökunnan osaamisprofiilivaatimukset pelastusasemakohtaisesti.

Pelastustoimen palvelutasopäätös vuosille 2024–2027 sisältää kehittämissuunnitelman. Kehittämissuunnitelmassa on nostettu yhdeksi keihäänkärjeksi henkilöstön kehittäminen, osaamisprofiilin määrittäminen ja työhyvinvoinnin kehittäminen. Taustalla on tunnistettu tosiasia, jonka mukaisesti Pohjois-Savon pelastuslaitoksen suurin pääoma on osaava ja motivoitunut henkilökunta. Hyvinvoiva ja osaavan henkilökunta tuottaa pelastuslaitoksen lakisääteiset ja asiakaslähtöiset palvelut Pohjois-Savon maakunnan alueella. Esimerkiksi valvontatoiminnan tavoitteiden toteutuminen edellyttää palvelutasopäätöksen mukaisia valvontaresursseja. Henkilöstösuunnittelulla ennakoidaan henkilöstön osaamisen, määrän ja kohdentamisen tarvetta. Henkilöstön ja työhyvinvoinnin kehittäminen tullaan toteuttamaan palvelutasopäätöskauden aikana kiinteässä yhteistyössä Pohjois-Savon hyvinvointialueen henkilöstön kehittämispalveluiden kanssa.

Turvallisuuspalveluiden henkilöstömäärä on tällä hetkellä minimitasolla palveluiden tuottamiseksi. Turvallisuuspalveluiden turvallisuuskoulutuksessa, teknisissä palveluissa ja turvallisuusasiantuntijapalveluissa on henkilökuntaa yhteensä 14 henkilöä.

Talousarvioesitys sisältää toimialan kriittisen henkilöresurssin ylläpitämisen ja täydentämisen (kaksi palotarkastajaa, riskienhallinnan asiantuntija, paikkatietoasiantuntija, turvallisuusasiantuntija ja koulutusasiantuntija).

PELASTUSTOIMI JA TURVALLISUUSPALVELUT SITOVAT TAVOITTEET, 1000 € (tilanne 1.10.2025)

	TP2024	Alkuperäinen n Ta2025	Muutettu Ta2025	Ta2026	Muutos €	Muutos %
Toimintatuotot	597	589	589	698	109	18,5 %
Toimintakulut	-24 576	-26 535	-26 168	-26 892	-724	2,8 %
Toimintakate	-23 979	-25 946	-25 579	-26 194	-615	2,4 %

Toimintakate on sitova tavoite

Mittarit	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2025	Tp2024
Pelastustoiminnan tehtävämäärä	4 050	4 050	4 104
Yksiköiden yhteenlaskettu henkilömäärä pelastustoiminnan tehtävässä	4	5	4,37
Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika (mediaani)	9:15 min	9:15 min	9:28 min
Palotarkastusten valvontasuunnitelman toteutuminen (valvontakohteet A1-A8, hoito- ja huoltolaitokset, omavalvontakohteet)	100 % 1.900	100 % 1.900	79 % 1.506
Turvallisuuskoulutukseen ja -viestintään osallistuneet henkilöt	41 000	41 000	55 205

Laiteinvestoinnit	2026
Nostolava-auto Iisalmi	180 000
Sammutusauto Itkonniemi	540 000
Sammutusauto Neulamäki	540 000
Sortumapelastuskalusto	100 000
CBRNE suorituskyyky	200 000
Maastoajoneuvot (mönkijät ja kelkat)	120 000
Väestöhälyttimet	120 000
Pelastuskalusto	165 000
Miehistöautot ja tarkastusautot	339 435
Laiteinvestoinnit	2 304 435
Öljyntorjunta-alus A-luokka Juankoski	50 000
Öljyntorjunta-alus A-luokka Rautalampi	50 000
Öljyntorjuntainvestoinnit	100 000
Investoinnit yhteensä	2 404 435